

Baskurs Skadligt bruk och beroende - ett samarrangemang i sydöstra samverkan

+ länens samtliga 38 kommuner.....

Bakgrund

- Baskurs eller olika typer av föreläsningsserier har tidigare genomförts i respektive län
- Frågan väcktes om möjligheten finns att göra något tillsammans istället
- Uppdrag från RPO AU, arbetsgrupp tillsattes. Inga övriga resurser tillsattes för arbetet.
- Arbetet påbörjades i december 2023
- Digital webbsändning 13 november 2024, livesändes från Kommunförbundets lokaler i Kalmar.
- Materialet spelades in och kunde ses två veckor efteråt. Tillgängliggjordes även under en 8 veckors period lite senare igen, under våren 2025.

Skadligt bruk och beroende – en dag för utveckling

I höst anordnas en baskurs för att öka kunskapen om skadligt bruk och beroende. Fokus för dagen är ökad förståelse om hur beroendesjukdomen kan påverka individens livskvalité samt behov av stöd och hjälp. Med denna utbildning hoppas vi kunna öka kunskapen kring hur du i din verksamhet kan bemöta personer med beroendesjukdom.

Vem är baskursen för?

Till dig som arbetar i region eller kommun och i din yrkesroll möter personer som har problem med alkohol, narkotika och/eller spel om pengar men som inte arbetar specialiserat med skadligt bruk och beroende. Det kan vara inom socialtjänst och vård- och omsorg, hälso- och sjukvård.

Deltagare i arbetsgruppen

Sofia Ludvigsson, utvecklingsledare Kommunförbundet Kalmar län –
sammankallande projektledare och representerar kommunerna i Kalmar län

Karin Månsson – representerar Region Kalmar län

Maria Branzell Hermelin – representerar kommunerna i Östergötlands län

Anna-Lena Mäki-Heikkilä – representerar Region Östergötlands län

Peter Tudén – representerar Region Jönköpings län

Behövs minst två från varje region/län!

Resurs för deltagare i arbetsgrupp

För deltagare i arbetsgrupp, de första 6 månaderna

2 h digitala träffar per månad.

2 h eget arbete mellan träffarna per månad: ta interna kontakter, inläsning av material osv.

Ca 4 h per månad

För projektledare – minst det dubbla. Ingår förberedelsetid inför möten och förmöten av deltagare också. Ca 8-10 h per månad.

Resurs för deltagare i arbetsgrupp

För deltagare i arbetsgrupp, de sista fyra månaderna

2 h digitala träffar i genomsnitt varannan vecka

4 h eget arbete mellan träffarna per månad: ta interna kontakter, inläsning av material, skriva manus och kommunikation osv.

Ca 12 h per månad. För projektledare minst det dubbla.

Sista tre veckorna mer och själva sändningsveckan är samling dagen innan, mycket praktiskt fix plus sändning en heldag. Så får räkna med två heldagar.

Sammanfattning resurser (personaltid)

- **6 första månaderna:**

24 timmar – deltagare i arbetsgruppen

48 timmar – projektledare (5 %)

- **4 sista månaderna** (inklusive efterarbete):

68 timmar – deltagare i arbetsgruppen (10%)

130 timmar – projektledare (20 %)

Mer intensivt den sista månaden innan sändningen. Får du inte hjälp som projektledare har du fler timmar som tickar på.

Resurs för efterarbete (för projektledare)

- Utvärdering och sammanställning
- Digital träff för slutsummering med arbetsgruppen
- Kommunikation och hemsida
- Tillgängliggöra inspelning efteråt

Resurser utöver personalkostnad

- Kommunförbundet Kalmar län stod för kostnad av fika och lunch på sändningsdagen för samtliga deltagare (10 st) samt hotellkostnad för brukarmedverkande
- Respektive region/län stod för resekostnad och övernattningskostnad själv.
- Jönköpings län tog resekostnaden för brukarmedverkande.
- Kommunförbundet Kalmar län använde interna resurser avseende moderator, kommunikatör och teknisk support vid sändningen, totalt 3 st personalresurser involverades.

Något som framkom som önskemål var att arbetsgruppen hade velat träffats fysiskt vid ett tillfälle!

Program för dagen

08:30	Uppstart och inledning (Moderator: Karin Månsson, Kristina Dahlberg och Sari Karlsson)
09:00	Vad styr mitt arbete och vad innebär det att jag ska använda mig av bästa tillgängliga kunskap? (Jenny Olofsson)
09:50	Paus
10:00	Samverkan och gemensamt ansvar (Mikael Malm och Zophia Mellgren)
10:45	Paus
11:00	Beroendets mekanismer och beroende som sjukdom (Andrea Johansson Capusan)
11:45	Lunch
12:45	Samsjuklighet vid beroende (Andrea Johansson Capusan)
13:30	Paus
13:45	Bemötande utifrån skademinimering och motiverande samtal (Frida Karlsson)
14:30	Paus
14:45	Bemötande och kommunikation – känsloreglering och trygghet hos dig som profession (Sara Ringbom)
15:10	Summering
15:30	Avslut

Utvärdering – vad var mest uppskattat

- Mycket uppskattat och vad som efterfrågats även senare och setts av fler i de efterföljande sändningarna som tillgängliggjorts:
 - Beroendets mekanismer och beroende som sjukdom (Andrea Johansson Capusan)
 - Samsjuklighet vid beroende (Andrea Johansson Capusan)
 - Bemötande utifrån skademinimering och motiverande samtal (Frida Karlsson)
 - Bemötande och kommunikation – känsloreglering och trygghet hos dig som profession (Sara Ringbom)

Totalt har ca 1300 deltagare sett livesändning och inspelat material efteråt. Olika professioner från region och kommunerna. Alltifrån läkare, ssk, skötare, kurator, socialsekreterare, boendestödjare, övrig boendepersonal osv.

Utvärdering – vad efterfrågas fortsatt

- Vi behöver kunna ge medarbetare denna kurs löpande, nyanställda osv.
- Efterfrågar fördjupade delar, mer konkreta verktyg. Förslag om föreläsningsserie med olika teman fortsättningsvis som kan spelas in och tillgängliggöras under ett års tid.
- Förhållningssätt och bemötande i vardagen med klienter/brukare/ patienter med: självskadebeteende, personlighetsstörning, psykos, trauma, utåtagerande beteende
- En sak är teori – men hur blir det i praktiken och när du är en arbetsgrupp som ska jobba tillsammans – utmaningar, svårigheter men exempel på vägar framåt
- Hur medicinska bedömningar och social livssituation kan vägas samman mer – hur arbetar vi tillsammans?
- Anhörigperspektivet
- Hur kan vi göra skillnad i vardagen i vår profession med små medel? Sprida goda exempel!

Förutsättningar för fortsatt ställningstagande:

- två representanter från varje län/region utses att representera i en arbetsgrupp. (en från region, en från kommun)
- någon tar rollen som projektledare och är sammankallande. Idén från början när vi startade upp detta var att pröva och göra det gemensamt och sen växeldra i rollen som projektledare mellan region/län i en eventuell fortsättning.